

sanctorum sobole & Benedictinum Ordinem, & universam Ecclesiam magnopere illustravit. Tantâ in Deiparam Mariam arsit pietate, ut in unum Bernardum non singulorum tantum Virginis clientulorum, sed omnium simul pietas videatur influxisse. Sic Bernardum Maria in delictis habuit, ut ipsa ejus nutritrix extiterit, quæ illum non semel ubertim lactavit: ipse verò cum de ubere ætherei lactis pleno hausisset impigrè, lactanti evasit similis, totus lacteus & mellitus. Hinc Bernardi, pro Mariæ gloria evolvenda & stabilenda, lactea & mellita scripta, quæ tanti Scriptoris ardentissimum in Deiparam studium testantur abundè.

1712 Nec defuit studiosissimo huic Virginis amatori in mundissimam Mariæ Conceptionem præclara pietas, quæ sese luculenter prodit multis in locis. In Sermonibus de Nativitate Christi, quem inscribendum Parisienses volunt, de pura Virginis Conceptione. Item in Sermonibus, cui titulus; *Sermo de B. Maria*, quem simili titulo decorandum nonnulli putant. Rursus in sermonibus super *Salve Regina*, Sermone præsertim 4. & in Sermonibus de *Cena Domini*. & in Sermonibus de verbis Apocalypsis. Testimonia ex his locis de prompta rescribit & expendit noster Salazarus cap. 32. Sæculo 12. ut probet, immaculatam Virginis Conceptionem perspicuè tradi à Bernardo.

1713 Sed quid dicendum de Epistola 174. à Bernardo scripta ad Canonicos Lugdunensis Ecclesiæ inter alias Galliarum nobilissimæ? Nonne ibi temeritati vertit quod immaculatæ Conceptionis festum acriter, haud expectata Romanæ Ecclesiæ censura? Nonne ibi multis probat rationibus, Deiparam Originalis delicti ream fuisse? Quorsum ergo Bernardum à præclara pietate perpetuam Virginis immunitatem commendamus? Respondet in primis; haud infimæ notæ Scriptores esse, qui validissimis inducti rationibus audent, illam Epistolam minimè Bernardi esse, sed omnino spuriam, & notham. Hujus existimationis sunt noster *Ogeda* in libello de Traditione mundissimæ Conceptionis Mariæ c. 14. *Ægidius* nobilis ex Augustiniana Familia Theologiæ scholasticæ Doctor apud Conimb. Academiam in eximio opere de Præsertione B. V. Mariæ lib. 3. quæst. 4. art. 2. §. 2. num. 151. Et eruditus Scoti Scholiastes ex Seraphico Ordine *Hugo Cavellus* in Appendice illa aurea ad 3. Sentent. d. 3. Sæculo 12. Nec viris aliis doctis hoc displicuit. *Respondeo* deinde cum nostro Salazario cap. 35. §. 6. esse quidem illam Epistolam inter eas referendâ, quæ ipsius Bernardi propriæ ac germanæ sunt (quod ipse multis & rationis & auctoritatis momentis efficere contendit) nec negandum, mellitum Abbatem, tunc, cum illam scripsit, pro ea stare sententia, non alia præsertim ductus ratione, nisi quia puræ Conceptionis festum solemniter celebrarent, inconsulta Apostolica Sede. Mutavit tandem sententiam Bernardus, rei ipsius quasi experimento & contactu quodam compulsus; ut mutarunt etiam sacri alii Doctores S. Thomas, Bonaventura, Anselmus, Albertus Magnus, Alexander Aletius; Imò in ea ipsa Bernardi Epistola Bernardus ipse post longam disputationem ita demum peroravit, ut quæ dixisset, *Absque præjudi-*

S. Bernard.

cio dicta esse vellet sanius sapientium. Hæc cursum dicta sufficiant pro commendanda & vindicanda melliti Abbatis pietate in puram Virginis immunitatem.

1714 S. Amedeus Allobrox Costæ ad Viennam natus, Monachus deinde Benedictinus Cisterciensis, mox Lautanensis Episcopus in Gallia creatus Anno Dom. 1144. obiit 1153. Octo illius de B. Virgine Homilias excusatas dederat Basilea anno 1517. Sed recognitas rursus edidit noster Richardus Gibbonus, de quibus videndus omnino est ipse Richardus in vita ejusdem Amedei, quam aureo libello præfixit, necnon & nostri Canisius lib. 5. de B. Deipara cap. 5. & Possévinus in sacro Apparatu. Harum Homiliarum secunda hanc habet inscriptionem, *De justificatione, vel ornatu Mariæ Virginis*, quam proinde noster Richardus in Annotatiunculis, quas Amedeo addit, merito observat, in Conceptione B. Virginis fuisse habitam. Satis in illis Homiliis, illius in Deiparam purè conceptam se prodit studium.

1715 Nicolaus S. Albani Monachus Benedictinus Cluniacensis Congregationis in Monasterio S. Albani, natione Anglus, anno vixit 1181. Alius est hic Nicolaus à Nicolao Anglo etiam ex villa quadam Malvesberia Oppidi S. Albani; qui ad Pontificatum ascendit, & Adrianus IV. vocatus est, floruitque anno 1159. ac librum scripsit in laudem, sive de Conceptione B. Mariæ, ut testatur Possévinus noster in Apparatu; ubi utrumque confundit, & confundendi occasionem fecere tum nominis similitudo, tum etiam quia ejusdem uterque nationis fuerint, necnon quia ad S. Albanum pertinuerint, ille natali, hic professione. Adde fortasse & scribendi similitudo; nam uterque B. Virginis Conceptionem tutati sunt, ille conscripto ad id argumentum integro libro, hic verò longioribus literis datis ad Petrum Cellensem Abbatem, quas inter Epistolas Cellensis habes lib. 9. Epistola 9.

Mitto innumeros alios ex Benedictina Familia Scriptores Marianæ gloriæ, & puræ ejus Conceptioni addictissimos. Paucos, eosque nobilissimos, indigitasse sufficiat, ut clareat quàm gloriose fuerit Deipara Virgo exaltata in hoc Religioso Ordine.

§. V.

De Benedictinæ familie Cisterciensis in Virginem pietate.

1716 Denique seorsim dicendum aliquid de Benedictinæ Familie Cisterciensis in Virginem Mariam pietate. Prima hujus Religionis fundamenta jacta esse constat anno 1098. à S. Roberto Molismensi Abbate, de quo Surius 29. Aprilis. Hic Robertus nondum natus à Dei Matre ad egregium illud opus destinatus videtur: nam ipsa matri ejus Engardi prægnanti apparuit non semel, aureum præferens anulum, sicque Engardem allocuta: *Engardis, filium, quem Surius geris, hoc mihi annullo desponsari volo.* O fortunatissimus vir tam sanctâ, tam eximiam Sponsâ donatus, tanto conjugio dives! Anulus dari solet propter id, ut eodem pignore sponsi & sponsæ corda jungantur, observat S. Isidorus lib. 2. de divinis officiis cap. 15. Annulus

S. Amed.

Nicola. S. Albani.

S. Isidor.

Annulus

S. Chryf.

Annulus à Deipara Roberto datus in pignus amoris. Hunc anulum appelles cum Chryfologo Sermonibus. 5. *Annulum honoris, titulum libertatis, artham celestium nuptiarum.* Ex hac animorum conjunctione, ex hoc spiritali & cælesti connubio inter Virginem Matrem, & Robertum Cisterciensis Ordinis institutorem numerosa prodiit Sanctorum proles Virginis dicata consecrata, pro Virgine purgacissima.

Gregor. X.

1717 Jure merito Gregorius X. in quodam privilegio dato Lugduni Nonis Aprilis anno 1275. Pontificatus ipsius 4. Cisterciensis, inquit, *Ordo, inter Religiones ceteras, gloriose Virgini singularitate devotionis adscriptus est.* Joannes item X. Abbas olim Cisterciensis in exhortatione ad Monachos omnes Cistercienses; *Hæc est, ait, omnium Religionum prima in ipsius Virginis honorem dicata.* Sic etiam loquitur Cæsius l. 1. Dialog. c. 1. Lege Bernabam Monachum lib. 1. Chronici, Michaelém Pererium de Heredia in libro de Exilio Virginis, & Angelum Manriquez in Sanctoralibus Cisterciensis lib. 1. in Proemio. Hæc spectant illa Deipara verba facta S. Lutgardi Moniali Cisterciensi, quorum meminit Thomas Cantipratensis in vita illius lib. 1. c. 10. apud Surium Tom. 3. die 16. Junii. *Congraulabatur ei, quod Monasterium & ordinem ipsi sibi specialiter addidit complexa esset.* In cujus rei argumentum, Albericus, qui in Abbatia subrogatus Roberto fuit, candidum vestem ab ipsa Deipara Virgine accepisse dicitur; imò repente tunc nigrum Habitum, quo Cistercienses utebantur, in albescentes, niveasque vestes miraculose transmutatum: quibus & se Virgini mundissimæ addictissimos, & candidissimam Marianæ Conceptionis immunitatem profiterentur. Sic etiam B. Virgo candidum habitum & Regulam S. Benedicti Olivetano Ordini dedit apprensus Guido Episcopo Aretino. De quo noster Plati lib. 1. de Bono status Religiosi capite 34.

Cantiprat.

Egregium miraculum in honorem immunitatis.

P. Bonif.

1718 Non hinc abeam, quin miraculum referam, quod integra fide ab oculatis testibus, qui miraculo interfuerunt, accepta, literis consignavit Antonius Solerius Carpinas lib. de Veneratione & invocatione Sanctorum, ex quo illud in suam Virginalium Historiam noster Joannes Bonifacius contulit lib. 4. cap. 17. Postquam multa uterque de singulari sanctimonia Nicolai Præsentis ex Cisterciensi Ordine Monachi præmonuerunt, sic scribunt: Raram Nicolai virtutem, mortisque & præscientiam & præstantiam domesticæ omnes ad B. Virginis præcipuam quamdam venerationem & pietatem referebant, quæ in Nicolao semper enituerunt. Nullus enim in illo cœtu repertus est Deipara Virginis amatior. Siquidem & alia multa, & illud affirmabatur in primis; Conceptæ Mariæ Dei Matris ferias à Cælestis uno tantum die celebrari solitas, agente atque omnem lapidem movente hoc Nicolao, universi Ordinis decreto, ad octavam usque diem esse productas. Quo impetrato, præ gaudio in hortum ingressum, Rosam, omnium, quas viderat, in eo plantario pulcherrimam, ante Deiparae imaginem vultu ad venerationem composito, statuisse, & hæc insuper verba fecisse: *Mater, Mater, si tibi forte gratum fuit, quod noster Ordo, de octava P. Ildeph. de Flores in Eccles.*

va tua Conceptionis, me agente, constituit, Rosa hæc rubicunda, quam tibi offero, verente anno, hoc ipso die, viriditatem suam, pulchritudinemque conservet. Quod & factum est, multis videntibus, ac Rosæ integritatem, formositatemque mirantibus, à cuius locatione anniversarius dies esset. Qui verò miraculo interfuerunt, Antonio Solario rem testes oculati narrarunt. Nicolaus verò singularis sui in Deiparam obsequii fructum retulit; nam in juventutis flore obitus sui die prædicto, omnibus sacramentis piè susceptis, sanctissimè diem clausit extremum.

Rectè igitur Hugo Cardinalis premens illud, *Sicut Cedrus exaltata sum in Libano*, sic Hugo; opportunè illustrat: *Id est, in Ordine Cisterciensium, quia omnes Abbatie illius Ordinis fundate sunt in honorem Virginis.*

SECTIO XXXVIII.

De Religiosissima Carthusiensium Familia per montem Hermon designata, atque in ea de Christi, ac Deipara exaltatione.

1719 Carthusiensis Ordo, inter Monachos les omnes, vitæ arctioris, ac recti tenacissimæ instituto facile princeps, cœpit anno Dom. 1084. juxta Sigisbertum in Chronico, S. Antonium 2. part. Titulo 15. cap. 22. Surium Tom. 5. die 6. Octobris, Dionysium Carthusianum Opusculo de laudibus Ordinis Carthusiani, Suarez Tom. 4. de Religione lib. 2. cap. 4. Eman. Rodericum Tom. 1. quæstionum Regularium quæst. 3. art. 8. Baronius verò ad annum 1086. hujus Religionis exordium protendit. Porro Carthusiani instituti Auctor, & Carthusiensium Patriarcha extat admiratione & laude dignissimus S. Bruno, vir doctrina & sanctitate prælustri. Hic horrendo percussus spectaculo cujusdam Doctoris Parisiensis (qui vitâ sanctus, altâ & terribili voce se accusatum, se damnatum, se condemnatum exclamavit) sex aliis familiaribus assumptis, in asperissimam Carthusiæ solitudinem secessit eremiticam vitam acturus, daturusque Carthusiæ Ordini initium, sic appellato ab ea Carthusiæ solitudine. Legehis scriptores proximè memoratos, necnon Petrum Venerabilem Abbatem Cluniacensem lib. 2. Miracul. cap. 28. Igitur ad rem nostram.

1720 Reor planè, Monachalem hanc Carthusianorum Familiam typicè designari per montem Hermon, qui & Sion per sin solet appellari, appellaturque à nostro Siracide; sicut Cypresus in monte Sion, id est, in monte Hermon. De quo scite admodum noster Sherlogus in cap. 4. Cant. vers. 8. Vestigatione 29. Sectione 2. num. 20. observat ex Adrichomio, ob ferarum lustra, & nivium congestos montes montem terribilem viatoribus fuisse, inaccessum atque inhospitalem; atque adeo nomen à Cherem, vel Herem accepisse, quod est destruere vel perdere, ut Masius in cap. 12. Josue vers. 4. & Guevara in cap. 2. Habacuc num. 317. existimant. Ubi prima Audi quid de Carthusiæ solitudine Surius scribat. *Est Eremus quadam in altissimis montibus, quam Carthusiam vocant, ampla illa quidè, sed prorsus inculta, atque à nemine habitata, Surius.*

P p

solis

solis feris pervia, hominibus vero & ceteris domesticis animantibus, propter loci asperitatem, penè incognita & inaccessa. Atlas & tanquam excisas hinc inde rupes, & scopulos, arboreque sylvestres & infrugiferas habet: estque supra modum frigida, & magna anni parte nivibus operata. Videtur montem Hermon descripsisse; cum uterque mons nullis usibus commodus est & ob bestiarum sævitiam, niviumque altitudinem. Peropportunos quidem locus sublimissimæ, & arduæ admodum vitæ cremiticæ, & Monachali instituendæ, & designandæ.

Hermonis etymon ad Carthusiensem Odissem spectat.

1721 Rursus, ipsa Hermonis significatio rem illustrat. Hermon enim, ut in enodatione textus præmissimus, sonat anathema, dedicatum, consecratum, consecratum Deo, rete, retiaculum, destructio, occisio, sive destructum, occisum. Certè per hanc dedicationem & consecrationem intelligo cultum illum, quo Carthusiensis Ordo a primo suæ institutionis exordio conditori Deo, corporato Verbo, per fidem, per Charitatem, per paupertatem, castitatem, & obedientiam, per prolixas vigilias, diurnas preces, per abtinentiam à carnibus, etiam cum periculo mortis; per tenacissimum fecellum ab omni mortalium convictu, per dura quævis & aspera sese totum addixit & consecravit. Huiusmodi verò consecratio præ se fert destructionem & occisionem veteris hominis præcellentissimam, qua Carthusiani vitis & mundialis omnibus emoriuntur; ac veluti non inviti defuncti, claustro satis vallato, imò obdione brevissimæ cellæ, quasi sepulchro, abscondi affectant. Sic uni Deo vivunt, mortui sæculo; sic Cælo spaciuntur, qui cellæ unius angulo veluti sepulchro delitescunt. Ut enim sanctus Hieronymus ad Heliodorum: Infinita eremi vastitas te terret: sed tu paradysum mente deambula. Et ad Marcellam de Afella: Unius cellula clausa angustis latitudine paradisi fruebatur.

S. Hieron.

Isai. 33. 14.

Vaticinium Isaiæ pro S. Brunone, & eius familia.

1722 Si verò Hermon sonet rete, vel retiaculum; in mentem veniunt illa Isaiæ verba capite 33. vers. 14. Quis poterit habitare de vobis cum igne decorante! Quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis? LXX. vertunt: Quis annuntiabit vobis, quia ignis ardet? Quis annuntiabit vobis ignem æternum? Leo à Castro ex Hebræo, & ex Græco, & Procopio Gazæo legit: Quis evangelizabit, &c.? De igne gehennali, & sempiternis damnatorum pœnis sermo est, Jeronymo, Terulliano & aliis multis interpretibus. Et quidem cum virum desideret Vates Evangelicum, qui annunciare seu evangelizare probè sciat gehennales flammæ, & ardores illos, quos ad impiorum cruciatum fovet æternitas; præstò illi adest unus Bruno cum sua Familia, in cuius alta mente reposita mansit vox illa Parisiensis Doctoris seretro exanimi: Ab miser æternos vado damnatus ad ignes. Hac enim Bruno cælitus percussus voce, emortuus sæculi pompis, & soli Numini vivens, novit ad infernum descendere, æternasque angustias vel mente perpendere, ut de illorum numero præcipuus esset, de quibus Pfam. 54. Veniat mors super illos, & descendant in infernum viventis. Sicque edoctus annuntiavit quia ignis ardet, evangelizavit ignem æternum.

1723 Deinde Vates quæsito respondens, continenter Brunonem describit, dum ostendit

qualis quantusque ille sit, qui gehennales pœnas evangelizabit. Qui ambulat in iustitiis, & loquitur veritatem; qui proicit avaritiam ex calumnia, & excucit manus suas ab omni munere; qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, & claudit oculos suos ne videat malum. Planè his verbis præstantissimas Brunonis virtutes significavit, quibus ille excelluit plusquam ad stuporem. Facile cuius erit verba expendere, & cum præcella Brittonis, & ejus Religioso Ordine perfectione componere. Premo postrema Isaiæ verba jam proprius ad rem nostram. Subdit è vestigio: Iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus. Leo Castrius ex Hebræo extulit: Retia saxorum sublimitas ejus. LXX. Hic habitabit in excelsa spelunca petra fortis. Tigurina verò; propugnaculo petrarum asyllum, aut perfugium ejus. Reor, excelsa saxorum munimenta, sive saxorum retia appellari ipsam Carthusiam solitudinem altas & tanquam excisas hinc inde rupes & scopulos habentem; tantæ quidem asperitatis, & horrois tanti, ut retia saxorum videantur, & carceris cujusdam potius, quam humanæ habitationis nomen mereantur: ut observat Surius die 6. Octobris. Hæc prima Brunonis sedes, excelsa spelunca petra fortis, asyllum, perfugium: in illis saxorum munimentis, & reibus Carthusianæ Eremiticæ Familis habitavit: ab illis saxorum reibus, Hermon, id est, rete, retiaculum, ipsa appellatur à nostro Siracide.

Castrius. LXX.

Tigur.

In Carthusiana familia exaltatus Christus ut Cypressus.

Surius.

Cypressus mortis symbolum.

Christus mortis nomen & personam sibi interdum assumat, & quasi mutuetur. Audi quid Joannes Apocal. 6. vers. 7. se spectasse scribat. Et ecce equus pallidus, & qui sedebat super eum, nomen illi mors: & infernus sequebatur eum. Ad quæ verba Albertus Magnus Serm. 47. Sic acutè, neque inidoneè Christus, qui sedet, Mors vocatur; & per pallidum equum intelliguntur illi, qui jejuniis & vigiliis se pallidos efficiunt. Ad mortis similitudinem apparet Christus, ut quos æternæ vitæ designavit, faciat ipso mortis aspectu, & recordatione mundialia omnia deserere, voluptatibus renunciare, & sese jejuniis, vigiliis, cilicio, verberibus addicere, assumptâ pallidæ mortis effigie.

Albert. Magn.

Rabanus.

Eccles. 50. 11. Tigur.

Rabanus.

Adaptata Cant. verba c. 1. 16. Carthusiana familia.

In Hortis Sepulchra Carthusianorum.

S.

Job 3. 13.

Pf. 44. 1.

Christus ipse mortis nomen & personam sibi interdum assumat, & quasi mutuetur. Audi quid Joannes Apocal. 6. vers. 7. se spectasse scribat. Et ecce equus pallidus, & qui sedebat super eum, nomen illi mors: & infernus sequebatur eum. Ad quæ verba Albertus Magnus Serm. 47. Sic acutè, neque inidoneè Christus, qui sedet, Mors vocatur; & per pallidum equum intelliguntur illi, qui jejuniis & vigiliis se pallidos efficiunt. Ad mortis similitudinem apparet Christus, ut quos æternæ vitæ designavit, faciat ipso mortis aspectu, & recordatione mundialia omnia deserere, voluptatibus renunciare, & sese jejuniis, vigiliis, cilicio, verberibus addicere, assumptâ pallidæ mortis effigie.

1726 Si verò hæc verba; Quasi Cypressus exaltata sum in monte Hermon, de Incarnata Sapiencia non in se ipsa tantum, sed in suis etiam membris, in quibus præclara & excellentia operatur, exponas cum Interpretibus supra memoratis; rectissimè in Carthusiensem Ordinem cadit illa Rabani interpretatio: Cypressus constantiam exprimit, eorumque actionem, qui altioribus virtutum ornamentis sanctam Ecclesiam decorant. Dum enim Christus suos ad virtutum culmen evehit, & eos sic exaltat, ipsa exaltari dicitur. Verissimè de Brunone, ejusque Familia prædices quod de Simone Pontifice Siracides noster prædicavit capite 50. vers. 11. Quasi Cypressus in altitudinem se extollens. Tigurina; quasi Cypressus ad nubes usque proceræ. Ut enim ad hæc verba Rabanus: In Cypresso altitudo perfectioris, & odor suavissimus bona voluntatis, quam habent sancti, intelligitur. Videtis quæ de symbolis Cypressi superius diximus in enodatione textus.

1727 Libentissimè hic premo, & illustro pro veneranda Brunonis Familia, illa Cantorum verba capite 1. vers. 16. Lectulus noster floridus: tigna domorum nostrarum Cedrina, laquearia nostra Cypressina, vel Cypressi, ut LXX. vertunt. Sponsa ipsa hoc totum proloquitur ex communi Expositorum mente: sponsam verò Ecclesiam Religiosam interpretor. Rursus nonnullis placet, lectulum hunc floridum appellari, vel ex LXX. translatione umbrosium, aut ex Ambrosii lectione in Pfam. 118. vers. 4. Oclonario 4. acclinationem opacam; quod in media hortorum area sterneretur densis, & proceris circumseptæ arborum frondibus. Sit igitur vox Carthusiensis Ordinis: Lectulus noster floridus, umbrosus; acclinatione nostra opaca. Sepulchrum suum laudat, quod in Hortis ex suo more Carthusienses habent, inter flores, plantaria, Cypressos, & arbores alias proceras & opacas. Sepulchrum lectulum vocat floridum & suaveolentem; quia illorum mors somnus est, & somno ibi locus. Pfam. 4. vers. 9. In pace in id ipsum dormiam, & requiescam. Et Job 3. vers. 13. Nunc enim dormiens spererem, & somno meo requiescerem. Genialis lectulus sepulchrum est, quia in morte nuptiæ celebrantur viris iustis, ut constat ex parabola de decem Virginibus Matth. 25. In horto arcanè quidem sepulchrum extat, quia à sepulchro exurgunt non solum quasi dormientes à lecto, sed quasi pulcherrimi & suave halantes flores à terra, verno tempore: ut Interpretes sacri observant prædictum à Regio Pfalte in titulo Pfalmi 44. P. Ideph. de Flores in Eccles.

Pro iis, qui commutabuntur. Hebraicè, pro floribus, pro Liliis, pro Rosis. Ubi commutationem vocat resurrectionem reslorescentis corporis, juxta illud Pauli 1. Corint. 15. 1. Cor. 15. vers. 51. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. Et Job 14. vers. 14. Exspecto, donec veniat immutatio mea. Symmachus transfert: donec veniat sancta nativitas mea, id est, corporis resurrectio ad instar florum è terra erumpentium. Unde Pfalm. 27. 7. restoruit caro mea. De spe resurrectionis Davidem exhilarante, explicant Didymus Alexan. Hugo Cardinalis & alii. Hæc cursim, neque inopportune.

1728 Sed arridet maximè Bernardi interpretatio Serm. 46. in Cantica, lic de florido sponsi lectulo venuste exultantis: In Ecclesia quidem lectum, in quo quiescitur, claustra existima esse, & monasteria, in quibus quiete à curis vivitur sæculi, & solitudinibus vitæ. Atque is lectus floridus demonstratur, cum exemplis, & institutis Patrum, tanquam quibusdam bene olentibus resperis floribus, fratrum conversatio, & vita resurgit. His verbis graphicè descripsisse videtur Carthusianum Ordinem, qui præ reliquis Familiis, à turbis remota, tenacissimi fecellus & solitudinis amore flagrat, ut contemplationis deliciis quietus perfruatur, & de rebus, quæ hominum captum superant, edoceatur. Subterit Sponsa Carthusiensis: Tigna domorum nostrarum Cedrina, laquearia nostra Cypressina, vel Cypressi. Ubi Honorius Augustodunensis apud nostrum Del Rio sic luculenter: Tigna Cedrina sunt Præpositi & Abbates sanctimoniam redolentes, qui verbo & exemplo alios mununt, & vermes criminum se macerando extinguunt. Subdit è vestigio: Laquearia verò Cypressina sunt Monachi & omnes Religiosi, quorum sanctitatis exempla templum Dei orant, & aliorum onera orando portant. Et sicut Cypressus præcisâ non revirescit, unde & ante feretrum mortuorum solebat portari; ita ipsi nunquam secularia repetunt, & semper quasi præsentem mortem aspiciunt, & in habitaculum Dei coedificari volunt, & moribus appetunt. Ecce qua ratione Carthusiensis Ordinis tigna, seu trabes ex cedro sint; laquearia verò, lacunaria, seu tabula, Cypressina sint vel Cedri, in quibus, & per quos Christus gloriosissimè exaltatur sicut Cypressus in monte Hermon.

Lectus floridus claustra Religiosorum.

Honorius.

Exaltata Deipara in Carthusiana familia ut Cypressus.

1729 Rursus, his verbis Deipara Virgo in eadem Familia sublimiter exaltata, quasi cypressum foeminam (nam inter arbores sexus est) luculenter se prodit. Cyparissus enim eximium symbolum ad Deiparæ gloriosam exaltationem præstat. 1. Quod serpenti adversaria orta. 2. Quod ab ortu ipso nomen, & omen gratiæ ferat; Cypressus enim, ut supra diximus, xapis, id est, gratia dicta: porrò Maria rectè Cypressus hoc etiam nomine exprimit, quod gratiam ab ortu primo præ se ferat. 3. Cypressus viva semper planta, virens, virens, odoratissima, incorrupta, vivacissima, neque Mariæ immunitatem tinea peccati, neque lethalis culpæ originariæ odor, aut fama potuit extinguere. 4. Democritus, Intra septem, ac muros plantari debere cypressum tradit, ut ad delectationem, ad sepimentum totius ædificii, ac quasi munimentum nascatur, ut scribit Cassius Dionysius Uticensis libro 11. de P. Ideph. de Flores in Eccles. P p 2 Agricul.